

Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти
імені проф. Т. І. Поніманської

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з підготовки до практичних занять та
виконання завдань для самостійної роботи

з освітнього компоненту

ГРА У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ЦІЛІСНИЙ ПОГЛЯД,
СИСТЕМНИЙ ПІДХІД

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності А2 (012) Дошкільна освіта

УДК 373.2.091.2 (07) (072)
М 54

Посібник схвалено та рекомендовано до друку
кафедрою дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти
імені проф. Т. І. Поніманської
(протокол №8 від 28.08.2025 року).

Друкується за рішенням навчально-методичної комісії
педагогічного факультету РДГУ
(протокол №5 від 29.08.2025 року).

Укладач – Ольга КОЗЛЮК, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Т. І. Поніманської Рівненського державного гуманітарного університету

Рецензенти:

РАТУШНЯК Наталія, доктор філософії, викладач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

РУДЕНКО Наталія, кандидат психологічних наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Т.І.Поніманської Рівненського державного гуманітарного університету.

М54

Методичні рекомендації з підготовки до практичних занять та виконання завдань для самостійної роботи «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід»: методичний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А2 (012) Дошкільна освіта / Укл. О. А. Козлюк. Рівне: РДГУ, 2025. 30 с.

УДК 373.2.091.2 (07) (072)

У методичному посібнику представлено силабус навчальної дисципліни «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід», тематику практичних занять, завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та методичні рекомендації щодо їх виконання. Викладання освітнього компоненту відбувається у межах меморандуму про співпрацю з The LEGO Foundation, має свою специфіку, відмінну від традиційної практики проведення практичних занять у ЗВО. Усі заняття, передбачені курсом, носять виключно тренінговий характер. У ході кожного тренінгу здобувачі отримують завдання для самостійної (домашньої) роботи, а наступне заняття проводиться на їх основі.

Методичний посібник буде корисним здобувачам вищої освіти як при організації самостійної роботи з курсу, так і під час підготовки до практичних занять.

© Козлюк О.А., 2025

© РДГУ, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	4
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Гри у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід»	6
Система оцінювання та вимоги	10
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ з підготовки до практичних занять та виконання завдань для самостійної роботи	14

ВСТУП

Освітній компонент «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід» є невід’ємним складником підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А2 (012) Дошкільна освіта.

Методика викладання освітнього компоненту передбачає проведення практичних занять тренінгового характеру. Самостійна робота у вивченні курсу займає провідне місце, оскільки вимагає виконання різних завдань, розробки проєктів, аналіз відео тощо. Виконанні завдань для самостійної роботи, які здобувачі отримують у ході кожного практичного (тренінгового) заняття, стають основою для проведення наступного заняття.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов’язковий	
Модулів – 2	Спеціальність: A2 (012) Дошкільна освіта	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		3-й	2-3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: PLAY-портфоліо		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		6-й	5-6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 3 год.	Освітній ступінь: бакалавр		6 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
Екзамен			
Передумови для вивчення дисципліни: педагогіка дошкільна, психологія дитяча			

У посібнику представлений силабус, який упорядковано із застосуванням сучасних педагогічних принципів організації освітнього процесу у закладі вищої освіти та відповідає Положенню про силабус Рівненського державного гуманітарного університету. Зміст дисципліни викладається з використанням інтерактивних методів та прийомів навчання.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід» відповідає головним принципам сучасної державної освітньої політики, стратегії забезпечення якості дошкільної освіти та спрямована на розвиток готовності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до впровадження гри як наскрізного підходу в освітньому процесі закладу дошкільної освіти. Навчальна дисципліна реалізується з метою забезпечення всебічного розвитку дітей та наступності між дошкільною та початковою освітою.

Відповідно до Базового компонента дошкільної освіти ключовими засадами побудови освітнього процесу у закладах дошкільної освіти є компетентнісний, діяльнісний, особистісно-орієнтований, соціокультурний та інтегрований принципи. Це потребує ґрунтовної підготовки майбутніх педагогів як фахівців, які стимулюють процес всебічного розвитку дитини, мають широкий світогляд, вміють будувати взаємини з вихованцями та їхніми батьками на засадах партнерства, розуміють конкретну ситуацію буття кожної дитини.

Оскільки Державний стандарт дошкільної освіти визначає ігрову діяльність як провідну, а принцип «навчання через гру» як наскрізний у взаємодії з дитиною, це вимагає актуалізації механізмів особистісного та професійного саморозвитку педагогів. Саме на вирішення зазначених актуальних завдань і спрямований зміст навчальної дисципліни «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід».

Навчальна дисципліна розроблена з урахуванням оновлення законодавчої та нормативної бази в галузі освіти (Закони України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688, Державний стандарт дошкільної освіти, затверджений наказом МОН № 33 від 12.01.2021 року, наказ МОН від 28.09.2021 № 620-21 «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти», Наказ МОН від 19.10.2021 № 775-21 «Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» та ін.), тенденцій розвитку освіти в Україні, сучасних наукових досліджень у галузях педагогіки, психології, освіти дорослих, менеджменту, цифрових технологій, які складають основу професійної компетентності сучасного педагога, а також європейських стандартів підготовки педагогів до використання ігрових та діяльнісних методів навчання, досвіду здобутого в рамках Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством освіти і науки України та The LEGO Foundation.

Заняття проходять у формі тренінгу, навчально-методичне забезпечення складається із завдань та матеріалів для аудиторної роботи слухачів за кожною темою (презентації, тести, відеоматеріали), завдань для самостійної роботи, списку рекомендованих джерел.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов’язковий	
Модулів – 2	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		3-й	2-3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: PLAY-портфоліо		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		6-й	5-6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 3 год.	Освітній ступінь: бакалавр		6 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
		Екзамен	
Передумови для вивчення дисципліни: педагогіка дошкільна, психологія дитяча			

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування готовності майбутніх вихователів до впровадження гри як наскрізного підходу у взаємодії з дітьми дошкільного віку та забезпечення всебічного розвитку дітей і наступності між дошкільною та початковою освітою в умовах запровадження Базового компонента дошкільної освіти та Концепції Нової української школи.

Основними **завданнями** викладання навчальної дисципліни «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід» є:

- 1) ознайомити студентів з концептуальними засадами реалізації гри як підходу у взаємодії з дітьми дошкільного віку;
- 2) забезпечити формування ціннісного ставлення до гри як наскрізного підходу та її можливостей для всебічного розвитку дитини;
- 3) сприяти розвитку системоутворювальних професійних умінь майбутніх педагогів щодо наскрізного впровадження ігрового підходу в умовах освітнього процесу закладу дошкільної освіти, проектування ігрової взаємодії дошкільників та забезпечення формування ігрової компетентності дитини відповідно до завдань Базового компонента дошкільної освіти;
- 4) сприяти розвитку професійних якостей педагогів, зокрема гнучкості поведінки та мислення, проактивності, рефлексивності, саморегуляції, емоційної чуйності та стійкості,

уміння навчатися впродовж життя тощо.

У процесі вивчення дисципліни у здобувачів вищої освіти формуються такі **компетентності**:

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні:

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

спеціальні:

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

Очікувані результати.

Очікуваними результатами викладання навчальної дисципліни є:

знання і розуміння:

психологічних та педагогічних основ гри як підходу у взаємодії з дитиною; спектру гри та його складових; характеристик гри; особливостей впровадження гри як наскрізного підходу в освітньому процесі закладу дошкільної освіти; способів проєктування ігрової взаємодії; вимог до організації ігрового освітнього середовища.

вміння: використовувати освітній потенціал гри під час організації життєдіяльності

дітей дошкільного віку; фасилітувати ігрову взаємодію дошкільників в освітньому процесі, використовуючи безмежний арсенал інструментів гри; пропонувати відкриті запитання та відкриті завдання під час взаємодії з дітьми; створювати збагачене ігрове освітнє середовище.

диспозиції (цінності, ставлення): ціннісне ставлення до гри як наскрізного підходу, який забезпечує всебічний розвиток дитини, набуття досвіду агентності; пізнавальна відкритість, гнучкість поведінки, рефлексивне ставлення до власної професійної діяльності.

Перелік тем

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ГРА В КОНТЕКСТІ СЬОГОДЕННЯ

Тема 1. Вступ до курсу «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід»

Тема 2. Заклад дошкільної освіти як територія гри.

Тема 3. Дошкільна освіта в контексті сьогодення

Тема 4. Освіта: переосмислення концепту

Тема 5. Гра як відкрита система

Тема 6. Характеристики гри як ДНК освітнього процесу сьогодні

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ ГРИ ЯК ПІДХОДУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 7. Арсенал інструментів гри як підходу у професійних практиках педагогів

Тема 8. Спектр гри як динамічний континуум

Тема 9. Гра як підхід: практичний та аналітичний вимір

Тема 10. Креативність як ключове вміння людини.

Тема 11. Проектна діяльність як активна стратегія розвитку дітей.

Тема 12. Знайомство з програмою соціально-емоційного розвитку і навчання «Perry Pals» («Веселі друзі»)

Тема 13. Взаємодія з батьками: новий погляд

Тема 14. Роль педагога у реалізації гри як наскрізного підходу в закладі дошкільної освіти.

Підготувати **Play портфоліо вихователя** закладу дошкільної освіти. Протягом курсу студент збирає матеріали у своє PLAY-портфоліо, яке складається з матеріалів, які дає викладач, виконанні завдання для самостійної роботи, матеріали з занять та інша інформація, яку студенти здобудуть у ході вивчення навчальної дисципліни.

Оформлення ІНДЗ. Портфоліо має бути представлене у 2 варіантах – е-PLAY-портфоліо і звичайне у вигляді папки з фалами. На титульному аркуші слід вказати: назву ІНДЗ_PLAY-портфоліо, прізвище, ім'я та по-батькові здобувача вищої освіти, курс, групу, спеціальність. Усі звітні матеріали повинні бути яскраві, творчі, естетично оформлені

Оцінювання ІНДЗ. Здобувач може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 5. До критеріїв оцінювання ІНДЗ відносяться:

ІНДЗ

самостійність у виконанні завдань;

творчий підхід у виконанні завдань;

якість виконання навчальних завдань (естетичність, безпечність).

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Державний стандарт дошкільної освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2021 р. №33. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>

2. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження / Упоряд.:

О.Г.Косенчук, І.М. Новик, О.А. Венгровська, Л.В.Кузенко. Харків: Вид-во «РАНОК», 2021. 240 с.

3. Державний стандарт дошкільної освіти: проєкт. Київ, 2025. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/gromadske-obgovorennnya/2025/07/03/ho-proyekt-derzh-standartu-zdo-02-07-2025.docx?cf_chl_tk=e4HwhdospL3HlbojFvIQYk00zuuyOEHMNE.BZpX240M-1757447634-1.0.1.1-mA.1UBudNZB.3ZDzgfiRsT7guB6IOViA7tV2wB5ehFQ

4. Закон України «Про дошкільну освіту». Київ, 2024.

5. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>

6. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

7. Парціальна програма розвитку дитини від 2 до 6 років «Творці майбутнього» та методичні рекомендації / О.Ю. Рома, І.Ю. Звоник, Г.В. Малевич. The LEGO® Foundation, 2023. 100 с.

8. Біла книга «Навчання через гру та діяльнісний підхід: огляд доказів». Дж.М.Зош, Ем.Дж.Хопкінс, Х.Дженсен, Кл.Лю, Д.Ніл, К.Пірш-Пасек, С.Ліннет Соліс, Д.Вайтбрейд. LEGO-Торгова марка LEGO Group. 2017. 39 с. URL: https://drive.google.com/drive/folders/1aBKgkGI607NUMD_LLQpIP5UV6OR_Z_om?fbclid=IwAR2OVqC6KrL_TgYKRvV22yQrVp_ZGaYFVyN9ifgEjwQBaoHnJ2pofKFoaTE

9. Біла книга «Фасилітація гри: мистецтво та наука про залучення дітей дошкільного віку до навчання через гру». Ханна Дженсен, Ангела Пайл, Дженифер М. Зош, Хасін Б. Ібрагім, Алехандра Сарагоса Шерман, Жиркі Ріунамо та Бриджіт К. Хамре-LEGO-Торгова марка LEGO Group. 2019. 23 с. URL: https://www.legofoundation.com/media/3296/wp_%D1%84%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%B3%D1%80%D0%B8_2019_ukrainian-version-2.pdf

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Сайт Міністерства освіти і науки України – <https://mon.gov.ua/ua>
2. Студія он-лайн освіти – <https://www.ed-era.com/>
3. LEGO Foundation – <https://www.facebook.com/legofoundation/>

Розподіл балів, що отримують здобувачі

Денна форма

Поточне тестування та самостійна робота														ІНДЗ	Екзамен	Сума
Модуль І														Модуль 2	Модуль 3	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	5	40	
3	3	3	3	3	3	3	3	6	3	3	3	3	3			
Модульний контроль 1 - 5						Модульний контроль 2 - 5										

Критерії оцінювання за видами діяльності *

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали		Кількість балів	
		Д.ф.	З.ф.	Д.ф.	З.ф.
1	Участь у практичному занятті активна участь у			2	

	тренінгових завданнях: • виконання практичних вправ • командна взаємодія • рефлексія та самоаналіз • застосування знань на практиці	0,5 0,5 0,5 0,5			
2	Виконання завдань самостійної роботи: • якість виконання завдань для самостійної роботи; • творчий підхід у виконанні завдань, відображення власної позиції	0,5 0,5		1	
3	Модульний контроль (тестування)	5		5	
4	ІНДЗ самостійність у виконанні завдань; творчий підхід у виконанні завдань; якість виконання навчальних завдань (естетичність, безпечність).	2 2 1		5	
7	Екзамен	40		40	

*Критерії оцінювання за видами діяльності однакові як для денної, так і для заочної форми навчання, однак обсяг і питома вага різних видів діяльності різняться.

Додаткові бали (не більше 5 балів): можна отримати за творчий підхід до виконання завдань та особливу активність під час різних форм роботи.

Додаткові 10 балів можуть нараховуватись за участь у заходах інформальної/неформальної освіти (вебінарі, майстер-класі, семінарі-практикумі, конференції тощо), що пов'язані з тематикою дисципліни. Участь може перераховуватись як частина окремого модуля дисципліни; певної теми курсу або як додаткові бали до загальної оцінки за дисципліну.

Кількість балів нараховуються залежно від масштабу та тривалості заходу. Підтвердженням здобуття неформальної освіти є сертифікат, свідоцтво тощо. Також необхідно надати короткий звіт, презентацію чи рефлексію про отримані знання.

Рекомендую скористатися освітніми платформами: Coursera, Prometheus, EdEra, «Рух», Всеосвіта, «Ранок» та ін.

Додаткові бали (не більше 10 балів): можна отримати за активну участь у студентській науковій роботі, що не передбачена навчальними планами. Це зокрема участь у студентських наукових гуртках, товариствах, участь у студентських наукових конференціях, олімпіадах, конкурсах наукових робіт тощо.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Завдання здобувачі вищої освіти мають виконувати і здавати відповідно до графіку освітнього процесу. Перескладання модулів, екзамену відбувається у терміни ліквідації академічних заборгованостей, визначених кафедрою та деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти під час виконання самостійної та індивідуальної роботи повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Політика використання ШІ. У межах вивчення дисципліни допускається використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Gemini тощо) **як допоміжного ресурсу**, але з обов'язковим дотриманням принципів академічної доброчесності:

Дозволяється використовувати ШІ для пошуку ідей, пояснень, уточнення теоретичного матеріалу.

Не допускається подавати тексти, повністю згенеровані ШІ, як власні оригінальні роботи; використовувати ШІ для створення фальсифікованих чи плагіатних матеріалів;

замінювати власний аналіз, критичне мислення та самостійне виконання завдань генерацією відповідей.

Усі результати, отримані з використанням ШІ, мають бути критично перевірені, осмислені та відредаговані. Відповідальність за достовірність і коректність поданої інформації несе здобувач.

Силабус розроблено на основі робочої програми навчальної дисципліни «ОК10_Педагогічна творчість» (протокол № 8 від 28 серпня 2025 р.)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Для підготовки до практичних занять та виконання завдань для самостійної роботи слід завести окремий зошит, в якому будуть вестись записи у ході практичного заняття.
2. Окрім зошита протягом навчання потрібно вести Play портфоліо в електронному та паперовому варіанті, яке буде містити ключові думки та ідеї, що виникатимуть на основі практичного досвіду.

Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід»

Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

- 1) Запропонуйте 10 способів об'єднання дітей у пари/команди/групи (3 способи – від викладачів, 3 способи – з інтернету, 3 способи – від однокласників, 1 спосіб – власний). Оформити завдання у Word Doc.

Від викладача	
1.	Діти самостійно обирають собі пару.
2.	Об'єднання дітей у команди з використанням лічилки
3.	Об'єднати дітей у групи за статевою ознакою (хлопчики, дівчатка)
З Інтернету	
1.	
2.	
3.	
Від однокласників	
1.	
2.	
3.	
Власний спосіб	

- 2) Дослідити зміст поняття «гра» та створити хмару слів у застосунках, що згадані у ресурсі за посиланням: <https://naurok.com.ua/post/internet-resursi-dlya-stvorenniya-hmar-sliv-vlasnoruch>

Тема 2. Заклад дошкільної освіти як територія гри

Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

Користуючись різними джерелами створити презентацію про винаходи, інновації у будь-якій сфері життя за останній рік. Максимум 5 слайдів. На наступну зустріч усі учасники мають мати з собою ноутбук або планшет.

Тема 3. Дошкільна освіта в контексті сьогодення

Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

- 1) Самостійно опрацювати зміст Концепції НУШ, знайти у тексті відповіді на питання тесту та перевірити себе.

Тест для самоперевірки

За Концепцією Нової української школи випускник нової школи це:

- а) особистість, патріот, активіст;
- б) підприємець, патріот, інноватор;
- в) особистість, патріот, інноватор.

Однією з ключових засад Концепції Нової української школи є:

- а) педагогіка партнерства;
- б) педагогіка співробітництва;
- в) педагогіка взаємодії.

Нові ролі вчителя, які визначені Концепцією Нової української школи (визначити стрілочками відповідність):

1	Модератор -	а	(англ. coach — персональний тренер) — професіонал, який, по-перше, вмє бачити і цінити в людині позитивний потенціал і, по-друге, володіє спеціальними знаннями і навичками, що дозволяють йому допомогти людині самій побачити і розвинути цей потенціал за дуже короткий термін.
2	Тьютор -	б	це людина, що забезпечує успішну групову комунікацію, сприяючи комфортній атмосфері та плідності співпраці.
3	Фасилітатор -	в	ведучий, що відповідає за дотримання встановлених норм поведінки і спілкування.
4	Коуч -	г	наставник, який допомагає учням найбільш оптимально побудувати навчальний процес.

Згідно з Концепцією Нової української школи освіта має орієнтуватись на діяльнісні, розвивальні технології, які формують в учнів:

- а) уміння вчитися, оперувати й управляти інформацією, швидко приймати рішення, пристосовуватись до потреб ринку праці;
- б) уміння сприймати, засвоювати і відтворювати інформацію, яку надає педагог;
- в) уміння використовувати практичні вправи, що поглиблюють та закріплюють знання, уміння і навички.

Пріоритетними підходами до навчання дітей є:

- а) особистісно орієнтований, авторитарний, діяльнісний.
- б) демократичний, компетентнісний, діяльнісний.
- в) особистісно орієнтований, компетентнісний, діяльнісний.

Формами організації освітнього процесу є:

- а) консультація, практикум, спостереження, урок, факультатив, семінар.
- б) урок, факультатив, пояснення, семінар, екскурсія, показ.
- в) практикум, консультація, урок, факультатив, семінар, екскурсія.

Компонентами формули Нової української школи є:

- а) новий зміст;
- б) вмотивований учитель;
- в) автономія школи;
- г) справедливе фінансування і рівний доступ;
- г) виховання на цінностях;
- д) сучасне освітнє середовище;
- е) орієнтація на учня;
- є) педагогіка партнерства;
- ж) нова структура.

2. Розібратися із особливостями НУШ, досліджуючи Концепцію НУШ та самостійно дати відповіді на питання тесту.

3. Знайти в мережі Internet інформацію про теорію поколінь і створити ментальну карту.

4. Переглянути відео з порталу EdEra «Наскрізнi вміння»

<https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:MON-EDERA-OSVITORIA+ST101+st101/courseware/1398b87899e34309879164345ffad9b9/e8f6fee0fac345329c2316bb3e4d1f11/>

Тема 4. Освіта: переосмислення концепту

Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

1. Придумати/знайти 3 гри-лічилки, 3 пальчикові гри, 3 руханки. Підготуватись до їх проведення в аудиторії.
2. Згадати режимні моменти у закладі дошкільної освіти, обрати один з них і описати хід його проведення з дітьми використовуючи ігровий підхід. Роздрукувати, додати в Play портфолію і поділитися ідеєю у Play Viber групі та вподобати («лайкнути») ідею, яка найбільше сподобалась. (Голосування у Viber групі за найкращу ідею).

Тема 5. Гра як відкрита система

Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

1. Із ключових повідомлень, які були зафіксовані під час перегляду відео «Характеристики ГРИ», створити «квітку думок».
2. Глибше дослідити зміст та ідеї парціальної програми розвитку дитини від 2 до 6 років «Творці майбутнього» та методичні рекомендації та зафіксувати у Play портфоліо «родзинки» Програми.

Тема 6. Характеристики гри як ДНК освітнього процесу сьогодні

Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

1. Придумати гру з м'ячем, яка була б спрямована на всебічний розвиток дитини, тобто розвивала 5 сфер.
2. Описати гру та проаналізувати її за допомогою наданого в ресурсному пакеті шаблону.

Тема 7. Арсенал інструментів гри як підходу у професійних практиках педагогів

Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

1. Описати взаємодію з дітьми, яка б включала відкриті запитання, обравши будь-який предмет чи об'єкт за бажанням.
2. Власні розробки розмістити у вайбер групі, ознайомитися з розробками інших учасників, обрати одну і написати відкрите запитання щодо її змісту, таким чином провести обговорення запропонованих активностей.
3. Дослідити ігрові взаємодії, запропоновані у додатку 1 до Програми «Творці майбутнього», проаналізувати одну з них відповідно до характеристик гри та зафіксувати думки у Play портфоліо.
4. Переглянути відео «Тактильні вправи» з ресурсного пакету тренера та зафіксувати, на розвиток яких навичок спрямовані запропоновані активності.

Тема 8. Спектр гри як динамічний континуум

Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

1. Ознайомитися з описом спектру гри з програми «Творці майбутнього» (Парціальна програма розвитку дитини від 2 до 6 років «Творці майбутнього» та методичні рекомендації /О.Ю. Рома, І.Ю. Звоник, Г.В. Малевич. The LEGO® Foundation, 2023. 100 с.)
2. Створити малюнки-асоціації до спектру гри та його складових, зафіксувавши ключові особливості вільної, спрямованої та розвивальної

гри.

Тема 9-10. Гра як підхід: практичний та аналітичний вимір

Частина 1

1. Проаналізувати взаємодію «День народження» відповідно до п'яти характеристик гри та презентувати з точки зору дитини («Значуща»: Мене звати Марійка, День народження – моє улюблене свято; «Мотивуюча»: я разом з друзями створювала торт, вони мені допомагали, коли в мене щось не виходило тощо).
2. Знайти в інтернеті інформацію щодо організації ранкових зустрічей у ЗДО.

Частина 2

3. Ознайомитися з матеріалами ранкових зустрічей за посиланням: <https://drive.google.com/drive/folders/1A0QxHKSEJYowJkEOpZayQPYDxF3IOI6J?usp=sharing> Роздрукувати запропоновані матеріали та додати їх у власне портфоліо.
4. Фотоквест: сфотографувати 10 речей, які використані не за призначенням і реалізують чиясь оригінальну ідею.

Тема 11. Креативність як ключове вміння людини

Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

1. Дослідити поняття «лепбук» на теренах інтернету.
2. Переглянути відео на EdEra «Лепбук» <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:MON-EDERA-OSVITORIA+ST101+st101/courseware/1398b87899e34309879164345ffad9b9/4ce20caf76d946eeae73eb8abcda82cc/>
3. Виготовити власний лепбук, який можна використати з дітьми для розвитку їхньої креативності.

Тема 12. Проєктна діяльність як сучасна освітня технологія

Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

1. Переглянути відео-презентації, як практичні приклади реалізації довготривалих проєктів в закладах дошкільної освіти і школах у рамках участі закладів освіти у Фестивалі гри, навчання та натхнення Play Fest.
2. Ознайомитися з навігаційною картою реалізації проєкту «Книга, що оживає» (додаток у ресурсних матеріалах тренера).
3. Придумати 5 тем для реалізації проєктної роботи в ЗДО в рамках Play Fest, поділитися ними у Viber групі.

Тема 13. Знайомство з програмою соціально-емоційного розвитку і навчання «Perry Pals» («Веселі друзі»)

Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

1. Переглянути сюжет одного мультфільму на вибір на YouTube-каналі «Веселі друзі» https://www.youtube.com/@perrypals_ua, звернути увагу на його зміст, поміркувати над запитаннями:
 - на що зорієнтований сюжет мультфільму? Що розвиває і чому навчає?
 - який його головний меседж?Розробити серію відкритих запитань та ідею взаємодії з дітьми відповідно до зазначеного сюжету мультфільму.

Тема 14. Взаємодія з батьками: новий вимір

Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

1. Дослідити тему та створити Idea List з переліком цікавих форм роботи з батьками всеукраїнського та міжнародного масштабу.
2. Скласти поради для батьків та оформити їх у вигляді малюнків-символів. Перед початком наступної зустрічі учасники розміщують створені малюнки-символи в Idea Market (в аудиторії) та розшифровують їх.

Тема 15. Роль педагога у реалізації гри як наскрізного підходу в закладі дошкільної освіти

Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи

1. У парах або трійках візуалізувати на аркушах А3 враження від тренінгів курсу «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний погляд, системний підхід». Потрібно намалювати і написати відповіді на надані запитання. Додати до малюнку власних запитань і відповідей та символів, що їх позначають.
2. Поділитися малюнками і думками у вайбер групі.

Навчальне видання

Укладач:
Козлюк Ольга Андріївна

Методичні рекомендації
з підготовки до практичних занять та
виконання завдань для самостійної роботи

з освітнього компоненту «Гра у закладах дошкільної освіти: цілісний
погляд, системний підхід»

Методичний посібник
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності А2 (012) Дошкільна освіта

Підп. до друку 29.08.2025

Формат 60*84 1/16

Папір офісн.

Друк цифр.

Гарнітура Times

Ум. др.арк. 0,8

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м.Рівне, вул. С. Бандери, 12